

částky na směnečný dluh, k jehož zapravení byly dlužníkem určeny, měla, poukazujíc k úmluvě, odmítnouti nabídku Jiřího M-a a prohlásiti, že účtuje zaslané částky dle úmluvy na dluh hypotekární. Je-li však pokládati směnečný dluh za zapravený dle §u 1415 obč. zák., netřeba uvažovati o tom, jak by bylo pohlížeti na věc s hlediska §u 1416 obč. zák., jehož ustanovení platí jen podpůrně, není-li dohody stran. Příslušné vývody dovolacího spisu zůstávají tedy nepovšimnuty. Pokud konečně žalobkyně napadá jako právně mylný názor soudu odvolacího, že nešlo mezi ní a Jiřím M-em o poměr kontokorentní, a, tvrdíc opak, dovozuje, že přešel i směnečný dluh v jediné a jednotné saldo kontokorentní a již z toho duvodu nenabyl nikdy povahy samostatné, — poráží sama sebe. Neboť, nenabyl-li směnečný dluh povahy samostatné, nemohla jej ani ona samostatně zažalovati, a byl by již tím žalobě odňat jakýkoliv podklad. Ostatně z předloženého výpisu z obchodních knih žalobkyně vysvitá, že skutečně nešlo o pravý poměr kontokorentní ve smyslu čl. 291 obch. zák., nýbrž o obyčejný běžný účet. Konečně ani při kontokorentním spojení není nadobro vyloučeno, by se strany nedohodly, že se určitý plat má účtovati na určitou položku dluhovou (§ 1415 obč. zák.) a jen použití §u 1416 obč. zák. jest při kontokorentu vyloučeno (Gl. U. 15054 A. C. 1781).

Čís. 5137.

Pozemková reforma.

»Odevzdání a předání« dle §u 20 (3) zákona náhradového znamená »přenechání« dle §u 349. ex. ř.

K pojmu »přenechání« dle §u 349 ex. ř.

»Přenechání« provádí se dle §u 315 obč. zák.; není třeba, by soudní komise obcházela hranice a na každou parcelu vkročila; stačí odevzdání protokolárním prohlášením.

»Znamenímí« dle §u 315 obč. zák. nejsou míněny prostředky §u 427 obč. zák., nýbrž znamení jako prostředky prohlášení vůle dle §u 863 obč. zák.

(Rozh. ze dne 18. června 1925, R I 506—508/25.)

V řízení o exekuční vyklizení nemovitostí, vypovězených Státním pozemkovým úřadem dle náhradového zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n., zamítl soud první stolice návrhy dlužníka (vypovězeného vlastníka), by mapy (soukromé a obecní) přiložené vymáhajícím věřitelem (Státním pozemkovým úřadem) nebyly připuštěny při obchůzce hranic, by nebyly připuštěny kopie katastrálních map a by byli přibráni znalci k výkonu exekuce. Rekursní soud návrhům vyhověl.

Nejvyšší soud změnil usnesení rekursního soudu v ten rozum, že zamítl rekurs dlužníka do usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

§ 20 (3) náhr. zák. n. zn. stanoví, že okresní soud místně příslušný provede vyklizení a odevzdání vypověděných nemovitostí a předání jich

do držby Státního pozemkového úřadu podle předpisů exekučního řádu. »Odevzdání« a »předání« jest patrný pleonasmus, protože se patrně oběma výrazy nemůže míniti nic jiného než tradice provedená v cestě exekuce neboli soudní uvedení v držbu. Předpisy exekučního řádu, podle nichž se toto uvedení státi má, jsou předpisy §u 349 ex. ř., stanovící, že se provede vyklizení a uvedení vymáhajícího věřitele v držbu nemovitosti, což nápis nazývá přenecháním. »Odevzdání« a »předání« §u 20 (3) náhr. zák. tedy neznamená nic jiného, než »přenechání« §u 349 ex. ř. Exekuční úkon skládá se dle toho z úkonu dvojího: vyklizení exekuta, t. j. jeho věcí a lidí na nemovitostech se nalézajících, přenechání nemovitostí samých v držbu exekventa. Pojmovou a tudíž podstatnou částí exekuce této jest jen přenechání nemovitostí, neboť o to právě jde, kdežto vyklizení věcí a lidí exekutových jest jen nahodilostí, nastávající pro ten případ, že se tam skutečně věci neb lidí exekutovi nalézají, a nařízenou jak v zájmu exekventa, aby věci a lidé exekutovi nebyly mu ve volném vykonávání držby na překážku, tak v zájmu exekuta, by mu zabezpečena byla volná dispozice nad nimi, když nemovitosti, na nichž se posud nalézají, z jeho držby vystupují. Že zákon uvedení exekventa v držbu (nucenou tradici) nazývá přenecháním, nespočívá na namátce, nýbrž volba výrazu jest dobře rozvážená. Dlužno vycházeti z pojmu římské vacua possessio a její tradice, která se uskutečňuje pouhou vůlí stran, a jest i v moderním právu ještě zcela běžnou, ačkoli si to ani zákon, ani praxe jasně neuvědomují. Tradice tato záleží v tom, že posavadní držitel vzdává se vůle držitelské a, pouštěje takto držbu, umožňuje tím nabyvateli, by se sám, bez jeho spolupůsobení, kdykoli držby uchopil, takže k »předávání« na místě samém vůbec nedochází. Tento způsob tradice jest pravidelným zejména při pozemcích, kde vyklizování netřeba na př. prodává-li a odevzdává-li a — jak obvyklá formule zní — »touto smlouvou již také skutečně prodal a odevzdal« A louku svou B-ovi, tu strany ani nenapadá, by se k cíli skutečného odevzdání na pozemek odebraly, nýbrž převod držby nastává již samou smlouvou, ježto prodatel držbu úplně pouští a kupitel se jí chápe již smlouvou samou, ačkoli na pozemek nevzkročí až o nejbližší senoseči. V mezičase jest to sice jen vacua possessio, protože kupitel fyzické držby se ještě neujal, ale zjevno, že i tato držba jest plnou a zákonně chráněnou držbou, neboť proti každému svémocnému zásahu v pozemek bude kupiteli již ode dne smlouvy příslušetí proti zasažiteli žaloba z rušené držby. O tom není pochybnosti. Taková tedy je síla pouhé vůle držitelské, chápe-li se jí nabyvatel se souhlasem posavadního držitele. A v tom jest jádro otázky. § 315 obč. zák. praví, že, co se týče rozsahu držby, jest tento při věcech, jež držitele již mají, jiným podle toho, zda se jí chápeme proti jeho vůli, sami bez jeho spolupůsobení, svémocně, či s jeho svolením a spolupůsobením; v onom případě že nabývá se v držbu jen tolik, co skutečně bylo uchopeno, v tomto však všecko, co posavadní držitel měl a zřetelnými znameními odevzdal, aniž by třeba bylo, každou část celku zvláště přejímati. Znameními o nichž zde zákon mluví, nejsou snad míněna znamení §u 427 obč. zák., t. j. nástroje nebo listiny, vzetí v držbu umožňující na př. klíče nebo skladní listy, neboť ty umožňují to i, když se jich zmocnění stane své-

mocně, nýbrž myslí se tu na znamení jako prostředky prohlášení vůle tak, jako v §u 863 obč. zák. Tradice exekuční ale také není svémocným uchopením se držby, nýbrž skutečným a pravým dvojstranným odevzdáním a převzetím její, jenže vůli zdráhajícího se posavadního držitele, jenž dobrovolně držbu pustiti nechce, nahraňuje tu vůle soudu. I tady by se sice jako při smlouvách dalo mysliti odevzdání pouhým prohlášením, tak totiž, že by soudce vydal příkaz, jímž posavadního držitele držby zbavuje a mu nařizuje, by se všech úkonů držebních držel a věc nabyvateli pustil, kterého zároveň zmocňuje, by se jí uchopil, a to dostatečně naznačuje výraz »přenechání«, s nímž se právě také již v §u 315 jako se synonymem »odevzdání« setkáváme, avšak zákon počítá s častým případem, že se na nemovitosti jako na př. na statku nebo v domě nalézají věci a lidé exekutovi a po případě že bude nutno násilím odstraniti exekuta sama, předpokládá tedy nutnost vyklizení a nazývá proto exekuční úkon »vyklizením a přenecháním«. Nicméně, poněvadž přenechání (tradice) nemovitosti samé dá se mysliti i bez vyklizení svršků a lidí exekutových, které může pak následovati i kdykoli potom a postupně, dlužno obojí z těch úkonů uvažovati sám o sobě. Přenechání provede se dle §u 315 obč. zák. Není tedy třeba, by soudní komise obcházela hranice nemovitosti a na každou parcelu vkročila, jak si to první soudce představuje, nebo dokonce, jak exekut, jemuž ani to nestačilo, tomu chce, aby se vkročilo na každou část pozemku a do každé místnosti v budovách, nýbrž zajisté úplně stačí, když soudní komise, dostavivší se do toho kterého dvora, k němuž nemovitosti, o jichž odevzdání jde, hospodářsky patří, tam je vymáhajícímu věřiteli odevzdá zřetelným protokolárním prohlášením, uvádějíc je v soudním protokolu tak, jak jsou ve výpovědi (exekučním titulu) seznámenány. Nemůže ovšem vaditi, bude-li předložena katastrální mapa, z níž by účastníci o poloze přenechávaných parcel názor nabytí mohli, avšak nějaké zjišťování hranic vůči sousedům nejen není v zákoně předepsáno, nýbrž jest také bezúčelné, protože nejde o úpravu hranic, která by ostatně vůči sousedům, ježto nejsou účastníky úkonu, nijak působiti nemohla. Jdeť zatím jen o poměr vůči exekutovi, jenž by se vydal žalobám possessorním i petitorním, kdyby na nemovitostech, jež podle protokolu Státního pozemkového úřadu odevzdány budou, po sepsání protokolu držební úkony ještě si osoboval. Co se týče vyklizení, stačí poukázati na podrobné předpisy §u 349 ex. ř. Ostatně se dle obsahu stížností o otázku vyklizení vůbec nejedná. Podle toho všeho usnesení rekursního soudu nejsou v dispozicích svých v zákonných předpisech odůvodněna, hrozí spíše nebezpečím, svěsti výkon exekuce na scestí, i bylo je proto odstraniti a tedy stížnosti exekuta, jež je vyvolaly, změnou usnesení těch zamítnouti.

• Čís. 5138.

Šestinedělní propadná lhůta §u 933 obč. zák. platí i při obchodech.

(Rozh. ze dne 18. června 1925, Rv I 802/25.)

Žalující, velkořezník, tvrdil v žalobě o zaplacení 1.603 Kč, že koupil od žalovaného, velkořezníka, dne 19. července 1924 na Ústředních jat-